

ПРИНЦИПИ ОРГАНІЧНОГО СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Джерело - IFOAM

ПРИНЦИП ЗДОРОВ'Я

Органічне сільське господарство повинне підтримувати та поліпшувати здоров'я ґрунту, рослини, тварини, людини та планети як єдиного й неподільного цілого.

Цей принцип показує, що здоров'я індивідуума та суспільства не може існувати окремо від здоров'я екосистем - на здорових ґрунтах ростуть здорові рослини, які підтримують здоров'я тварин і людей. Здоров'я - це єдність і цілісність живих систем. Це не просто відсутність хвороб, це збереження фізичного, психічного, соціального та екологічного добробуту.

ПРИНЦИП ЕКОЛОГІЇ

Цей принцип «укорінює» органічне сільське господарство серед природних екологічних систем. Він стверджує, що виробництво ґрунтується на природних процесах і екологічно дружній переробці. Підтримка й добробут досягаються шляхом екологізації середовища виробництва. Наприклад, для рослин - це живий ґрунт, для тварин - екосистема ферми, для риби та морських організмів - це водне середовище.

ПРИНЦИП СПРАВЕДЛИВОСТІ

Органічне сільське господарство має базуватися на відносинах, що гарантують справедливість з врахуванням інтересів навколишнього середовища та життєвих можливостей.

Справедливість характеризується об'єктивністю, повагою, коректністю та господарським ставленням, як між людьми, так і у відносинах з іншими живими істотами. Цей принцип підкреслює, що всі, хто залучаються до органічного сільського господарства, повинні дотримуватися принципів гуманності у формі, що гарантує справедливість на всіх рівнях і для всіх сторін - фермерів, робітників, переробників, розповсюджувачів, продавців і споживачів.

ПРИНЦИП ТУРБОТИ

Управління органічним сільським господарством повинне мати попереджувальний і відповідальний характер для захисту здоров'я й добробуту як нинішніх і прийдешніх поколінь, так і довкілля.

Органічне сільське господарство - це жива й динамічна система, що реагує на внутрішні й зовнішні потреби та умови. Ті, хто використовує методи органічного сільського господарства, можуть поліпшити ефективність і підвищити продуктивність, але при цьому здоров'я, благополуччя та добробут не мають ставати факторами ризику.

За фінансової підтримки
Швейцарської Конфедерації

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Швейцарська Конфедерація

Швейцарсько-український проект
«Розвиток органічного ринку в Україні»
Тел.: (044) 278-17-97
www.ukraine.fibl.org

Forschungsinstitut für biologischen Landbau
Institut de recherche de l'agriculture biologique
Research Institute of Organic Agriculture
Istituto di ricerche dell'agricoltura biologica
Instituto de investigaciones para la agricultura orgánica

EXCELLENCE FOR SUSTAINABILITY

ПРИБУТКОВЕ ОРГАНІЧНЕ ВИРОБНИЦТВО МОЛОКА НА ПАСОВИЩІ

Органічне виробництво з пасовищним утриманням виступає альтернативою інтенсивним системам виробництва з високим рівнем затрат на технологічне і стійлове обладнання, приготування і зберігання кормів. В основі органічного виробництва молока лежить не досягнення максимальних надоїв, а забезпечення максимального комфорту та здоров'я корів, чого можна досягнути при пасовищному утриманні. Система випасу опирається на два основних ресурси: пасовища, що є низькозатратним джерелом кормів, та управлінські навички фермера.

Кормові культури на пасовищі відрізняються від інших видів кормових культур, оскільки вони споживаються в період активного росту. Збирання та заготівля інших кормів відбуваються, коли рослина майже або повністю дозріла, а потім ці корми використовуються для годівлі худоби в нормованій кількості. Годівля на пасовищі також може бути нормованою, що досягається шляхом розрахунку врожайності трави та розмірами пасовища на весь період запланованого

випасання худоби. При цьому худоба споживає рослини на пасовищі до їх дозрівання, в період вегетації та дуже високої якості.

На пасовищі не втрачається цінність корму, а також не осипається листя і не втрачається якість через псування чи пошкодження вологою, що, як правило, супроводжує заготівлю кормів, які швидко псуються, незважаючи на всі заходи для зниження таких втрат.

І, нарешті, урожай на пасовищі «збирають» корови. Худоба відіграє роль комбайнів, але, на відміну від механічної техніки, вона обирає що і де збирати, а також куди відкладати відходи. Це впливає на ефективне споживання кормів та розподіл гною. Корови не пасуться в місцях, де є гній чи сеча, а також не споживають несмачні рослини.

Напевне найбільшою вигодою добре спланованої та керованої системи молочного виробництва на основі пасовищного утримання є те, що вона стає більш сталою. Це досягається шляхом поєднання методів, що мають соціальні, екологічні та економічні переваги.

СОЦІАЛЬНІ ПЕРЕВАГИ

Однією з найбільших вигод переходу від стійлового до пасовищного утримання молочної господарства часто називають підвищення якості життя. Для керування виробництвом, що базується на пасовищному утриманні, все одно потрібен час і робота, але тип роботи і кількість часу змінюється. Робота, необхідна для вирощування і збирання кормів, замінюється роботою, яка спрямована на обслуговування огорож, забезпечення водою та пересування корів. Насправді, багато людей стверджують, що за такої системи у них з'являється більше часу на родину та інші справи, аніж за системи стійлового утримання.

ЕКОНОМІЧНІ ПЕРЕВАГИ

Економічні дослідження продемонстрували, що система молочного виробництва на основі пасовищного утримання з гарним управлінням приносить вищий чистий прибуток на одну корову, ніж система на основі стійлового утримання такого самого розміру. Ці економічні переваги, в першу чергу, пов'язані з нижчими загальними виробничими затратами, включаючи затрати на рослинництво, такі як:

- робоча сила, техніка і паливо
- добрива, відновлювачі рН, пестициди і гербіциди
- затрати на транспортування та зберігання

На більшості молочних господарств такі затрати складають 25-30% всіх виробничих затрат. Загальні витрати на корм (вирощування і закупівля) складають 50%.

Органічна система пасовищного утримання може також знизити затрати на ветеринарний догляд за тваринами і заміну поголів'я. Корови здоровіші, оскільки система пасовищного утримання ідеально відповідає фізіологічним потребам корів, як жуйних тварин. При пасовищному утриманні практично виключені такі тяжкі метаболічні хвороби, як ацидоз рубця, кетоз (жирове переродження печінки), ламініт (виразки ратиць). Термін господарського використання тварин довший, коли вони мають доступ до свіжого повітря, більше пересуваються, мають менше стресу, а також мають сухі місця відпочинку. Корови, яких не стимулюють до максимальних надоїв (шляхом згодовування надмірної кількості концентратів та кормових добавок-стимуляторів продуктивності), мають кращу здатність до народження телят, з меншою кількістю проблем (суттєво менше випадків важких отелень, затримки посліду, запалень матки). В результаті рівень відбраковування та загальних ветеринарних витрат нижче на господарствах з пасовищним утриманням, ніж зі стійловим.

Екологічні переваги. Системи пасовищного утримання з належним управлінням можуть сприяти покращенню ґрунту, кругообігу поживних речовин, якості води, повітря, раціональному використанню енергетичних і природних ресурсів, а також здоров'ю тварин.

ОРГАНІЧНЕ МОЛОЧНЕ ВИРОБНИЦТВО, ЩО БАЗУЄТЬСЯ НА ПРИНЦИПАХ ПАСОВИЩНОГО УТРИМАННЯ, В ПОРІВНЯННІ З ІНТЕНСИВНИМ МЕТОДОМ СТІЙЛОВОГО УТРИМАННЯ

Аспекти системи виробництва	Органічна система пасовищного утримання	Стойлове утримання
Затрати часу людей	Пересування та обслуговування тимчасових огорож та систем поливу, пересування корів	Посів, збирання врожаю, зберігання та щоденна годівля
Здоров'я тварин	Більш здорові ноги, копита, вим'я, менше паразитів і кліматичного стресу	Можливі проблеми з копитами і ногами, ацидоз рубця, проблеми із здоров'ям вимені, стрес
Якість ґрунту	Більша кількість органічної речовини, мінімальне ущільнення ґрунту, незначна ерозія ґрунту або її відсутність	Менше органічної речовини, ерозія, гірша проникність ґрунту, ущільнення
Кругообіг поживних речовин	Кількість поживних речовин відповідає потребам рослин. Поживні речовини засвоюються протягом всього періоду росту. Правильний розподіл поживних речовин.	Нерівномірне засвоєння поживних речовин протягом періоду росту. На закритих полях більше поживних речовин. Більше застосування хімічних добрив через втрату азоту і неефективне збирання, зберігання і утилізація гною.
Якість води	Мінімальна ерозія на нормальних пасовищах. Загалом, зменшується перенесення осадів до водних об'єктів, оскільки орні угіддя замінюються постійними пасовищами. Пасовищним культурам, як правило, потрібно щорічно вносити менше хімічних добрив, ніж орним культурам. Це знижує ризик потрапляння до поверхневих і ґрунтових вод хімічних забруднюючих речовин.	Для збереження якості води необхідне раціональне використання води, зберігання і розподіл гною, поживних речовин. Стічна вода з силосу може викликати кисневе виснаження
Вирощування кормів	Як правило, висока якість, але менша кількість, ніж при механічній заготівлі.	Гарна якість, якість залежить від умов збирання і зберігання. Монокультури є менш повноцінним кормом, порівняно з пасовищним різнотрав'ям.
Якість повітря – запах	Запах свіжого гною не такий сильний ніж накопиченого. (На полі запахів гною немає)	Великі концентрації твердого і рідкого гною і силосних стічних вод створюють стійкий аміачний запах, шкідливий для здоров'я

Нарешті, слід зазначити, що органічне молоко, вироблене коровами, що пасуться, має особливі властивості і більш корисне, ніж молоко, вироблене інтенсивним способом. Останні дослідження показують, що в органічному молоці на 15% більше поліненасичених жирних кислот, на 38% більше сполученої лінолевої кислоти і до 80% більше жирних кислот омега-3, ніж в традиційному молоці.

